Tervishoiuliste nõuete suhtes jätab kihelkond, nagu tavaliselt, mõndagi soovida, eriti koduses puhtuses. Eluruumid on enamasti pimedavõitu, iseäranis vaesemais taludes ja popside juures, umbsed, suvel kärbserohked jne. Lahus sööginõude tarvitamine on vähe tuntud. Saunad on pea igas talus ja neid kasutatakse üle nädala või kahe. Peldikuid leidub pea igas talus. Arst puudub kihelkonnas. Vähemaid haigusi kannatatakse ning põetakse kodus ja ainult raskemate korral võetakse pikk teekond ette Mustvee arsti juurde. Eriliselt rohkesti tuleb nakkavaist haigusist nimetada tiisikust, mis näib tingitud olevat ka kliimalisist oludest ja ebahügieenilisist õhuvaeseist eluruumest. Vaesed on mahutatud osalt (13 in.) vaestemajja, osalt (12 in.) saavad abi kirikust.

E. Witoffi foto.

43. joon. Avinurme kirik.

Ajalugu [1]). Kuni viimase ajani kuulus Avinurme Torma kihelkonda, selle põhjapoolseimat osa moodustades. Torma kiriku võrdlemisi suure kauguse (vallamajast 29 km:it, Kruusojalt 41 km:it) tõttu tekkis suurel Avinurme vallal ammu soov omale kirikut ja kirikuõpetajat saada. Kui möödunud aastasaja 70.—80. aastail päevakorrale tõusis küsimus Lohusuusse abikirikut ehitada, nõudis Avinurme vald kiriku ehitamist enese piiresse. Kuid kirik ehitati ikkagi Lohusuusse, mis tekitas teatud vastolu Avinurme ja Lohusuu vahel. Kauguse pärast (vallamajast Lohusuusse 14.5 km:it) ei olnud Avinurmel Lohusuu kirikust suuremat kasu, ja katsed uue abikoguduse moodustamiseks jätkusid. Lõpuks saavutatigi, et Avinurme kroonumõisast 1.4 ha:i

[1]) Vt. ka Torma kihelkond.